

FINGRID

2 20
17

Turvallisilla linjoilla

Työturvallisuuskulttuurin
luominen uudessa
organisaatiossa
CASE VATTENFALL

6

Asenteet kohdallaan
Länsisalmen työmaalla

9

Fingridin työturvallisuusjulkaisu palvelutoimittajille

PÄÄKIRJOITUS

Turvallisuus lähtee meistä kaikista

3

Turvallisuusilmapiiri on yhteinen asia

4

PALVELUTOIMITTAJALTA

Case Vattenfall

Työturvallisuuskulttuurin luominen uudessa organisaatiossa

6

Asenteet kohdallaan
Länsisalmen työmaalla

9

PALVELUTOIMITTAJALTA

Case Dalekovod

Työturvallisuus Suomessa,
Norjassa ja Kroatianssa
– mitä voimme oppia
toisiltamme?

12

TURVALLISUUSUUTISIA

15

Turvallisilla linjoilla

Fingrid Oyj:n työturvallisuusjulkaisu
palvelutoimittajille
2/2017

Päätoimittaja

Karri Koskinen

karri.koskinen@fingrid.fi

Ulkoasu

Better Business Office Oy

Kirjapaino

Lönnberg Painot Oy

Julkaisija

Fingrid Oyj, www.fingrid.fi

Läkkisepäntie 21, 00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puhelin 030 395 5000

Kansi

Projektipäällikkö Jari Heinonen ja työ-
maapäällikkö Ronny Mustajärvi ABB:ltä
huolehtivat, että Länsisalmen sähköaseman
laajennustyöt sujuvat suunnitelmien mukaan.

Kannen ja takakannen kuva

Matti Immonen

Ota yhteyttä!

Työturvallisuus on yhteinen asia, jota haluamme kehittää yhteistyössä toimittajien kanssa. Kaikki palaute on tärkeää. Juttuvinkit, kehitysideoita ja palautteen lehdestä voit antaa Karri Koskiselle. Ethän epäröi ottaa yhteyttä, jos sinulla on kysyttävää työturvallisuudesta.

Karri Koskinen

Erikoisasiantuntija,
turvallisuus

Puhelin 040 631 2152

karri.koskinen@fingrid.fi

PÄÄKIRJOITUS

Turvallisuus lähtee meistä kaikista

Kuva: Tomi Parkkonen

Työt Fingridin työmailla jatkuivat kesän jälkeen synkissä merkeissä. Fingridin työmaalla sattui kuolemaan johtanut työtapaturma perjantaina 25.8.2017. Kokenut voima-johtotyöntekijä putosi pylväästä 16 metrin matkan maahan ja menehtyi. Onnettomuuden tutkinta käynnistettiin viranomaisten, toimittajan ja tilaajan osalta välittömästi tapahtuman jälkeen. Olemme äärimmäisen pahoillamme tapahtuman johdosta. Pohdimme toimenpiteitä, joilla pystymme aiempaa paremmin varmistamaan, ettei tämän kaltaisia tapaturmia tapahdu. Tähän mennessä vuonna 2017 on sattunut kuolemaan johtaneen työtapaturman lisäksi 6 poissaoloon johtanutta työpaikkatapaturmaa, joista yksi oli vakava. Jokainen näistä on liikaa, sillä tavoitteemme on edelleenkin, että kaikki Fingridin työmailla työskentelevät palaavat terveenä ja turvallisesti kotiin joka päivä.

Fingridin tavoitteena on nolla tapaturmaa. Tavoitteen saavuttaminen vaatii jokaisen Fingridin hankkeiden ja kunnossapidon parissa työskentelevän vahvaa sitoutumista työturvallisuuteen. Riskin ottamista ei hyväksytä Fingridin työmailla lainkaan, ja olemme päättäneet tiukentaa edelleen

sanktiokäytäntöjämme. Vakavissa rikkomuksissa tulemme poistamaan rikkeen tehneen henkilön välittömästi työmaalta.

Fingrid panostaa työturvallisuuteen vahvasti. Työturvallisuuden kehityshankkeessa on kehitetty usean vuoden ajan uusia työkaluja ja toimintamalleja sekä koulutettu Fingridin työmailla työskenteleviä työturvallisuuden varmistamiseksi ja parantamiseksi. Työturvallisuuden kehittäminen on pitkäjänteistä työtä. Kun etenemme määrätietoisesti, se näkyy turvallisissa työtavoissa, asenteissa ja turvallisuusilmapiirissä. Meillä kaikilla tulee olla asenne kohdallaan, jotta voimme saavuttaa työmailla turvallisuuskulttuurin tason, jossa jokainen ottaa vastuun sekä omasta että muiden turvallisuudesta.

Fingrid järjestää turvallisuusilmapiirikyselyn syksyllä 2017. Tavoitteena on selvittää, miten vastaajat kokevat johdon ja työntekijöiden sekä Fingridin tilaajana hoitavan työturvallisuusasiat. Toivomme, että kaikki työmaillamme työskentelevät vastaavat kyselyyn.

Tehdään yhdessä Fingridin työmaista turvallisia!

Kari Kuusela, varatoimitusjohtaja, Fingrid Oyj

TURVALLISUUS- ILMAPIIRI ON YHTEINEN ASIA

Teksti
Kuva

Karri Koskinen ja Henriikka Ratilainen
Matti Immonen

Länsisalmen sähköaseman työmaan turvallisuusilmapiirissä ei ole valittamista. Kuvassa projektipäällikkö Maria Puhtila Empowerilta, erikoisasiantuntija Karri Koskinen Fingridiltä sekä projektipäällikkö Jari Heinonen ja työmaapäällikkö Ronny Mustajärvi ABB:ltä.

Turvallisuusilmapiiri on henkilöstön yhteinen kokemus siitä, miten omalla työpaikalla suhtaudutaan työturvallisuusasioihin niin johtamisessa kuin päivittäisessä työssäkin.

Turvallisuusilmapiirin muodostumiseen vaikuttavat kaikki työntekijöiden kokemukset turvallisuusasioiden hoitamisesta työpaikallaan: miten työporukassa suhtaudutaan, kun mainitset havaitsemastasi turvallisuuspuutteesta, tai kannustavatko esimiehet turvalliseen työhön myös kiiretilanteissa.

Tutkimuksista tiedetään, että yrityksissä, joissa on hyvä turvallisuusilmapiiri, sattuu vähemmän tapaturmia kuin heikon turvallisuusilmapiirin yrityksissä. Kun työturvallisuutta halutaan kehittää, onkin tärkeää tietää, millainen turvallisuusilmapiiri työpaikalla vallitsee. Ilmapiiri vaikuttaa ihmisten tapaan toimia jokapäiväisissä tehtävissään niin työntekijäkuin johtotasolla.

Turvallisuusilmapiirin tasoa voidaan selvittää mittauksella, joka toteutetaan kyselynä henkilöstölle. Kyselyssä arvioidaan muun muassa johdon sitoutumista ja kiinnostusta turvallisuusasioita kohtaan sekä turvallisuuden priorisointia jokapäiväisessä työssä. Lisäksi selvitetään, miten näkemykset eroavat eri yksiköiden ja henkilöstöryhmien välillä. Kyselyn avulla saadaan tietoa turvallisuusilmapiirin ja turvallisuus toiminnan vahvuuksista sekä kehittämistä kaipaavista osa-alueista.

” Fingrid järjestää turvallisuusilmapiirimittauksen omalle henkilökunnalleen, toimittajilleen ja alitoimittajilleen syksyllä 2017.

Turvallisuusilmapiiriä ei voi muuttaa juhlapuheilla, vaan siihen tarvitaan muutoksia toimintatavoissa. Siksi on tärkeää, että mahdollisimman moni työpaikalta osallistuu ja kertoo aidosti oman näkemyksensä turvallisuusasioiden hoitamisesta ja kehittämistarpeista omalla työpaikallaan.

FINGRID MITTAA TURVALLISUUSILMAPIIRIÄ SYKSYLLÄ

Fingrid järjestää turvallisuusilmapiirimittauksen omalle henkilökunnalleen, toimittajilleen ja alitoimittajilleen syksyllä 2017. Kyselyn tavoitteena on selvittää turvallisuusilmapiirin tasoa Fingridin työmailla sekä löytää kehityskohteita. Kyselyssä pureudutaan siihen, miten vastaajat kokevat Fingridin tilaajana sekä oman työpaikan johdon ja työntekijöiden hoitavan työturvallisuusasiat Fingridin työmailla.

Kysely toteutetaan sekä sähköisenä että paperilomakkeilla. Kyselyn kohderyhmänä ovat Fingridin investointihankkeiden ja kunnossapidon parissa työskentelevät työntekijät, projekti-johto, työmaajohto, johdon edustajat, suunnittelijat sekä alitoimittajat. Vastaaminen vie 15–20 minuuttia, ja sitä varten on hyvä varata tarvittava aika ja rauhallinen tila. Toivomme, että jokainen saa vastata kyselyyn työajalla.

Jokaisen vastaus on tärkeä, jotta saamme mahdollisimman luotettavan kuvan Fingridin työmailla vallitsevasta turvallisuusilmapiiristä. Kyselyyn vastaamalla voi myös vaikuttaa työturvallisuuden kehitykseen ja antaa palautetta sekä tilaajalle että oman työpaikan johdolle. Kysely pohjautuu monivalintakysymyksiin, mutta siinä on mahdollista antaa myös avointa palautetta.

Kyselyn tulokset käsitellään Fingridillä sisäisesti, Fingridin toimittajien työturvallisuusryhmässä ja Fingridin työturvallisuusseminaarissa 2018. Julkaistavissa yhteenvedoissa ei esitetä yksittäisten henkilöiden tai toimittajien vastauksia. Tuloksia ei myöskään käytetä toimittajien vertailuun. Toimittajakohtaiset tulokset voidaan antaa toimittajan omaan käyttöön, jos vastaaja on riittävästi, jotta yksittäisiä vastaajia ei voi tunnistaa.

Mittaus on osa Fingridin työturvallisuuden kehityshanketta, jonka tavoitteena on parantaa työturvallisuuden tasoa Fingridin työmailla sekä lisätä valmiuksia kehittää ja ylläpitää työturvallisuuden korkeaa tasoa investoinneissa ja kunnossapidossa. Työyhteisön suhtautuminen työturvallisuuden sekä tavat toimia luovat yhdessä turvallisuus kulttuurin Fingridin työmaille. Turvallisuus lähtee meistä kaikista, ja vain yhdessä voimme saavuttaa nolla tapaturmaa -tavoitteen.

Jos sinulla on kysyttävää turvallisuusilmapiirikyselystä, ota yhteyttä **Karri Koskiseen**. Yhteystiedot löytyvät lehden ensimmäiseltä sivulta. ■

PALVELUTOIMITTAJALTA

Case Vattenfall

Työturvallisuuskulttuurin luominen uudessa organisaatiossa

Teksti Toma Karkkulainen ja Jaakko Hämäläinen, Vattenfall Services Nordic Oy
Kuva Johannes Wiehn, Marker Creative

Ossi Muuronen Fingridiltä ja
Jaakko Hämäläinen Vattenfallilta
Yliikkälä–Koria-työmaalla.

Aloittavan organisaation käynnistäessä voimajohdon rakennusprojektia herää paljon kysymyksiä. Materiaalit ja työkalut ovat jo järjestyksessä, mutta miten rakennetaan toimiva organisaatiokulttuuri? Kuinka alkavan työmaan työturvallisuutta hallinnoidaan tai millainen turvallisuuskulttuuri voidaan rakentaa lyhyessä ajassa?

Työturvallisuuskulttuuri koostuu pienistä asioista. Voimajohtotyömailla ei ole yhtä ainoaa oikeaa toimintatapaa, ja käytännössä kaikki tarkempi työsuunnittelu joudutaan tekemään työmaalla työkohteessa. Erityisen tärkeää tämä on, kun työmaalla työskentelee asentajia useammasta kuin yhdestä maasta. Vattenfall Services Nordicin Yliikkälä–Koria 110 kV työmaalla työskentelee sekaryhmä Vattenfall Suomen ja Ruotsin asentajia täydennettynä alitoimittajilla. Yhteisten toimintatapojen ja työkäytäntöjen sekä kielen löytäminen on aiheuttanut omat haasteensa. Erot suomalaisessa ja ruotsalaisessa työskentelyssä ovat kuitenkin suhteellisen pieniä verrattuna vaikkapa Itä-Euroopan maista tuleviin asentajiin. Opittavaa hyvistä toimintatavoista löytyy puolin ja toisin, ja varmasti jotain on tarttunut matkaan hyödynnettäväksi tulevaisuudessakin.

Kun toiminta aloitetaan nollasta, ilman käytössä toimivaksi todettuja käytäntöjä ja dokumentteja, henkilöstön aiempi kokemus ja asenteet vaikuttavat voimakkaasti turvallisuuskulttuurin muodostumiseen. On ollut ensiarvoisen tärkeää, että kaikilla henkilöillä on ollut kokemusta voimajohtotyömaista, osalla jopa vuosikymmenien ajalta. Tällöin edellisten työnantajien organisaatioiden tai asiakkaiden turvallisuuskulttuuri on sulautunut uuden organisaation toimintaan ja rakentunut Vattenfallin omaksi turvallisuuskulttuuriksi. Työturvallisuuskulttuurin luomisessa kaikki lähtee asenteista ja esimerkeistä – hällä väliä -asenne tarttuu helpommin kuin jämpä vastaava.

” Työturvallisuuskulttuurin luomisessa kaikki lähtee asenteista ja esimerkeistä.

TYÖNJOHDON ESIMERKKI TÄRKEÄÄ

Työnjohdon rooli ja esimerkki perehdytyksissä, aloituspalaverissa ja työmaalla valvoessa luo pohjan päivittäiselle turvalliselle työnteolle. Työnjohto pitää keskenään tiiviisti yhteyttä työmaan tapahtumista. Työmaapäällikkö on avainasemassa asenteiden luomisessa johtaessaan työmaan toimintaa. Hän pitää päivittäiset aamupalaverit asentajien kanssa, tekee työmaakäyntejä aliurakoitsijoiden työkohteissa ja tuo turvallisuushenkeä työmaalle. Aamupalaverissa käydään läpi päivän agenda ja painotetaan jotain tiettyä työturvallisuusasiaa, joka on kyseisenä päivänä ajankohtainen. Tavoitteena on, että työmaalle mentäessä työturvallisuusasiat ovat yhtäläillä päällimmäisenä mielessä kuin varsinaiset päivän työtehtävätkin.

Turvallisuusvalvojan tehtäviin kuuluu työmaalle saapuvien henkilöiden perehdyttäminen, turvallisuuden valvonta työmaalla, pätevyyksien hallinta ja työn suunnittelupalaveriin osallistuminen viikoittaisten kunnossapitotarkastusten

ohella. Turvallisuusvalvoja osallistuu vaadittavien viranomaislupien hakemiseen ja valvoo lupaehtojen täyttymistä. Tehtävä ei ole kuitenkaan pelkkää valvontaa, vaan siihen kuuluu myös turvallisuusnäkökulmien esiin tuominen. Turvallisuusvalvojan kuuluu herätellä ajattelemaan arkiseltakin tuntuvien työvaiheiden vaaroja ja ohjata työntekijöiden huomiota vaarojen olemassaoloon. Tehtävässä suurimpia haasteita on pysyä ”ulkopuolisena” toteuttavasta portaasta ja tarkastella asioita diskreetistä näkökulmasta, pysyen silti perillä työmaan jokapäiväisestä toiminnasta. Turvallisuusvalvojan taakkaa helpottavat huomattavasti NordSafety-aplikaation valmiit pohjat MVR:ään, turvallisuushavaintojen tekoon ja turvavartteihin. Erityisesti kynnys kirjata havainnot ja turvavartit pysyvä matalana käytön helppouden vuoksi.

Turvallisuusvalvojalla on hyvä mahdollisuus vaikuttaa työmaan turvallisuuskulttuuriin positiivisesti perehdytyksien kautta, näkymällä työmaalla ja osallistumalla keskustellen kaikille yhteisiin palaveriinhin.

→

RUOTSALAISTA RISKIANALYYSIA JA NIMETÖNTÄ PALAUTETTA

Tällä hetkellä työmaalla on haasteena saada työntekijät ilmoittamaan enemmän turvallisuushavaintoja. Havaintoja tulisi huomattavasti nykyistä enemmän, jos puutteet tai positiiviset asiat tuotaisiin reilummin esille. Havaintojen tekeminen tulisi saada istutettua osaksi normaalirutiineita ja päivittäistä tekemistä. Turvallisuushavaintojen tekeminen ja huomion kiinnittäminen pieniin, arkisilta tuntuviin asioihin kulkevat käsi kädessä, ja näihin molempiin tulee kannustaa ilmeisesti vielä ponnekkaammin.

” Ruotsalaiset asentajat tekevät itse riskianalyysin jokaisesta työmaasta ja työvaiheista sen sijaan, että riskianalyysin tekisi työmaan johto.

Yksi työturvallisuutta parantanut keino on ollut ruotsalainen tapa tehdä riskianalyysia. Ruotsalaiset asentajat tekevät itse riskianalyysin jokaisesta työmaasta ja työvaiheista sen sijaan, että riskianalyysin tekisi työmaan johto, kuten meillä on totuttu. Tämä on osoittautunut hyväksi tavaksi, sillä työntekijöillä on usein käytännönläheisempi näkökulma riskeihin kuin työmaan johdolla.

Toinen työmaalla käytössä ollut toimintatapa on ollut henkilökohtaisen palautteen/kehityslomakkeen anto nimettömänä. Nimettömässä palautteessa on saanut kertoa vapaasti kuulumisistaan sekä näkemyksiään siitä, mitkä asiat ovat hyvin ja missä on parantamisen varaa. Tähän toimivaksi koettuun käytäntöön ovat osallistuneet myös alitoimittajat. ■

ASENTEET KOHDALLAAN LÄNSISALMEN TYÖMAALLA

Teksti Suvi Artti
Kuvat Matti Immonen

Empowerin projektipäällikkö Maria Puhtila ja työmaapäällikkö Jussi Ala-Kokko pitävät hyvää suunnittelua ja selkeitä ohjeita turvallisen työskentelyn lähtökohtina.

Kattava perehdytys, huolellinen suunnittelu ja jatkuva valvonta ovat turvallisen toiminnan kulmakiviä. Länsisalmen sähköasematyömaalla työturvallisuus on itsestään selvä osa työskentelyä.

Länsisalmen sähköaseman laajennuksesta vastaavan ABB:n projektipäällikkö **Jari Heinonen** on nähnyt turvallisuuskulttuurin suuren muutoksen 20-vuotisen työuransa aikana. ”Työturvallisuudessa on menty valtavasti eteenpäin. Nykyään mietitään jo suunnitteluvaiheessa, miten työt voidaan tehdä turvallisesti.”

Hyvä turvallisuuskulttuuri syntyy hänen mukaansa perehdytysten ja jatkuvan valvonnan kautta. Työntekijöiden asenne on kohdallaan.

”Nykyään ei nurista vastaan, jos mainitsen työntekijöille vaikkapa puutteellisesta varustuksesta. Kun määräys suoja-lasien käytöstä kaikissa tilanteissa tuli voimaan, sitä vastus-tettiin aluksi. Nyt se alkaa olla jo normaali käytäntö.”

Myös pääkoestajana ABB:n työmaalla toimiva **Jarmo Mäkinen** on huomannut asenteiden parantuneen vuosien aikana.

”Kaikki ovat yhteisellä asialla ja haluavat panostaa turvalisuuteen. Jos tulee huomautettavaa, asia hoidetaan saman tien kuntoon.”

Perusasiat tulevat Mäkisen mukaan selkäytimestä. ”Ei käytetä tikkaita vaan nostimia, päälle puetaan aina tarvitta-vat varusteet, ja työt tehdään sähköttömänä.”

SILMÄ HARJAANTUI KENIASSA

ABB:n työmaapäällikkö **Ronny Mustajärvi** on haastattelu-hetkellä ensimmäistä viikkoa töissä Länsisalmen työmaalla. Mustajärvellä on kokemusta myös erilaisesta työkuultuurista, sillä hän työskenteli vuoden ajan Keniassa turvallisuusvalvo-jana ABB:n työmaalla.

”Siellä oli erityyppisiä haasteita kuin Suomessa. Ei ollut helppoa saada kaikkia eurooppalaisia sääntöjä läpi. Silmä harjaantui katsomaan turvallisuutta eri tavalla kuin Suomes-sa”, Mustajärvi toteaa.

Hän toimi Keniassa työmaan turvallisuusvalvojana kahden paikallisen valvojan ohella. Vaikka olosuhteet ja kulttuuri erosivat täkäläisistä, Afrikassa pätevät samat hyvät tavat kuin Suomes-sakin. Jokainen aamu aloitettiin ”toolbox talkilla” eli turvavartilla.

Työturvallisuudesta muistuttamiseen ei tarvita Mustajär-ven mukaan ihmeellisiä temppuja, vaan yksinkertaiset konstit toimivat.

”Helposti tulostettavat, seinälle kiinnitettävät kyltit ovat hyvä keino muistuttaa esimerkiksi kypärän tai suoja-lasien käytöstä joka päivä. Tällaisilla pienillä asioilla on iso vaikutus.”

” **Kun on hyvät ja yksiselitteiset ohjeet, ei ole tulkinnanvaraa siitä, miten asiat on tehtävä.**

Länsisalmen sähköaseman työmaalla pystytettiin syyskuussa portaalipylvästä muuntajan päälle.

SELKEÄT OHJEET HELPOTTAVAT TYÖTÄ

Länsisalmen voimajohtojärjestelyistä vastaavan Empowerin projektipäällikkö **Maria Puhtila** kertoo turvallisuusasioiden olevan yksi osa normaalia päivittäistä työskentelyä.

”Tämä on erittäin vaativaa työtä: ollaan tekemisissä korkeiden paikkojen, isojen voimien ja raskaiden taakkojen kanssa.”

Puhtila kiittelee Fingridin turvallisuusohjeistuksia selkeiksi. ”Kun on hyvät ja yksiselitteiset ohjeet, ei ole tulkinnanvaraa siitä, miten asiat on tehtävä.”

Empowerilla on panostettu viime vuosina paljon turvallisuuteen. Työmailla pidetään turvavartteja, joiden teemat vaihtelevat esimerkiksi vuodenaikojen mukaan. Lisäksi työntekijöitä kannustetaan tekemään vaaratilanne- ja läheltä piti -ilmoituksia.

Voimajohtoasentaja **Ville Ala-Kokon** mielestä muualla sattuneiden onnettomuuksien tai läheltä piti -tilanteiden läpikäynti on hyvä käytäntö.

”Jos jollain työmaalla on sattunut tapaturma, on hyvä, että siitä otetaan opiksi. Syynä voi olla hyvinkin yksinkertainen asia, jota ei itse ole tullut edes ajatelleeksi.”

Tiukentuneet turvaohjeet tuntuvat hänen mielestään joskus yliampuilta, mutta hän ymmärtää, miksi ne ovat olemassa.

”Aina kun jotain uutta keksitään, menee aikaa, ennen kuin siihen tottuu. Mutta hyvän asian takiahan sääntöjä tehdään. Ja hyvin on mennyt. Koskaan ei ole sattunut mitään eikä ole tarvinnut olla tapaturman vuoksi sairauslomalla.”

HAASTEENA KEHÄ III:N YLITYS

Empowerin työmaapäällikön **Jussi Ala-Kokon** mukaan turvallisen työn lähtökohta on hyvä työsuunnittelu.

”Kaikki työvaiheet suunnitellaan vähintään viikko etukäteen, turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen.”

Länsisalmen sähköaseman vieressä kulkeva Kehä III tuo omat erityishaasteensa turvallisuussuunnitteluun. Kehätien yli kulkeva johto siirretään suoraan pylväältä toiselle ilman, että liikennettä katkaistaan. Jussi Ala-Kokon mukaan järjestely edellyttää tuplavarmistusta kaikessa.

”Teiden päällä on tehty siirtoja ennenkin, mutta näin vilkasliikenteinen tie on oma lukunsa.” ■

PALVELUTOIMITTAJALTA

Case Dalekovod

Työturvallisuus Suomessa, Norjassa ja Kroatiassa – mitä voimme oppia toisiltamme?

Teksti **Mladen Zorko**
Kuvat **Tero Pajukallio ja Ivan Kurobasa**

Kroatialainen Dalekovod on toteuttanut voimajohtohankkeita useissa Euroopan maissa. Projektipäällikkö **Mladen Zorko** vertaa työturvallisuuteen liittyviä kokemuksiaan suomalaisilta, norjalaisilta ja kroatialaisilta voimajohtotyömailta.

Dalekovod on pääurakoitsijana Fingridin Lieto–Forssa- ja Vuoksi–Onnela-voimajohtohankkeissa. Meillä on hankekokemusta yli 80 maasta eri puolilta maailmaa. Skandinaviassa olemme oppineet paljon hyviä työturvallisuuskäytäntöjä, joita otamme käyttöön myös Kroatiassa. Monta vuotta Norjassa ja Suomessa työskennelleet työntekijämme vievät omaksumansa työturvallisuuskulttuurin mukanaan uusille työmaille. Tällä on suuri merkitys.

Dalekovodin riskinhallinta perustuu aina paikalliseen lainsäädäntöön ja asiakkaan vaatimuksiin riippumatta työn toteutusmaasta.

Vaarallisimpia työtehtäviä ovat korkeissa paikoissa ja suurten jännitteiden lähellä tehtävät työt. Niiden turvallinen suorittaminen edellyttää työntekijöiltä herkeämätöntä tarkkaavaisuutta ja keskittymistä. Työtä on myös valvottava jatkuvasti, ja esimiehillä tulee olla riittävästi kokemusta vaadittavista turvallisuustoimenpiteistä.

JÄNNITTEISTEN JOHTOJEN LÄHELLÄ TYÖSKENTELY

Suurjännitekohteiden lähellä työskentelyyn liittyvät turvallisuusvaatimukset ovat erilaisia eri maissa. Esimerkiksi Norjassa on yleisesti käytössä ns. 30 metrin sääntö, jonka mukaan urakoitsijan tulee ilmoittaa suurjännitekohteen omistajalle, jos suunnitelmassa on toimenpiteitä alle 30 metrin etäisyydellä jännitteisestä kohteesta. Tällöin suurjännitekohteen omistaja määrittää vaadittavat turvallisuustoimet. Jos suunnitelma on toimenpiteitä alle 15 metrin etäisyydellä jännitteisestä kohteesta, erityisen suurjännitekohteiden turvallisuudesta vastaavan valvojan on valvottava työtä.

Kroatiassa puolestaan ainoa vaatimus on, että suurjännitekohteita koskeviin töihin on nimettävä työnjohtaja, joka on suoraan vastuussa työstä sekä työturvallisuustoimenpiteistä.

Kroatialainen Dalekovod toimii Lieto–Forssa-voimajohdon pääurakoitsijana.

Suomessa sähköurakoitsija nimittää sähkötöiden johtajan, jolla on oltava vaadittava pätevyys sähkötöiden valvontaan. Kaikkien sähkötöitä tekevien tulee läpäistä SFS 6002 -standardin mukainen sähköturvallisuuskoulutus viiden vuoden välein. Urakoitsijan tulee nimetä SFS 6002 -standardin mukaisesti myös työstä vastaava henkilö ja lisäksi työnaikaisen sähköturvallisuuden valvoja jokaiseen työkohteeseen, jossa tehdään sähköiskun tai valokaaren vaaraa aiheuttavaa sähkötyötä.

VAATIVAA TYÖTÄ NORJAN VUONOILLA

Voimajohtojen rakennustyössä käytettävien menetelmien valintaan vaikuttavat paikalliset maasto- ja sääolosuhteet. Vaikeakulkuisessa maastossa täytyy kiinnittää erityistä huomiota työntekijöiden, rakennustarvikkeiden ja koneiden kuljetukseen.

Norjassa vuonojen ylitys tuo aina työhön omat haasteensa, ja Dalekovod on ensimmäinen ulkomainen yritys, joka on onnistunut täyttämään norjalaisen vaatimustason. Hankkeissa on käytettävä erikoislaitteistoa ja rakennettava tavallista massiivisempia rakenteita, mikä pidentää työaikaa.

Muista maista poiketen Norjassa käytetään helikopteria kaikissa työtehtävissä, vaikeakulkuisten kohteiden lisäksi myös tieliikenneyhteyksien äärellä olevissa perustustöissä, pylväiden pystytyksissä ja johdinvedoissa. Helikopterin avulla johdinten veto, pylväiden pystytys ja perustan valaminen sekä työntekijöiden ja materiaalien kuljetus käy kätevästi, mutta se tuo tullessaan omat turvallisuusriskinsä sekä työntekijöille että ympäristölle. Useimmiten viereisestä johdosta katkaistaan jännite, kun työköyttä vedetään läheiseen työvaiheeseen.

” Norjassa vuonojen ylitys tuo aina työhön omat haasteensa. Hankkeissa on käytettävä erikoislaitteistoa ja rakennettava tavallista massiivisempia rakenteita, mikä pidentää työaika.

Suurin sähköturvallisuuteen liittyvä riski on staattisen sähkön kertyminen helikopterilla siirrettäviin metalliesineisiin ja itse helikopterin osiin.

Laadukas ja turvallinen helikopterityöskentely edellyttää suotuisia sääolosuhteita, kokeneita lentäjiä ja asianmukaisesti koulutettuja sähkötyöntekijöitä. Tämän vuoksi Dalekovid käyttää alihankkijoinaan vain pohjoismaisia yrityksiä, joilla on kokenut henkilöstö ja paras asiantuntemus alueen sääolosuhteista.

KORKEALLA TYÖSKENTELY

Korkealla (Suomessa ja Norjassa yli 2 metrin korkeudessa, Kroatiassa yli 3 metrin korkeudessa) työskentelyyn liittyy tiettyjä, maakohtaisia turvallisuustoimia. Myös työntekijöiden terveydentilaa seurataan säännöllisesti. Esimerkiksi Norjassa

edellytetään kaksinkertaista putoamissuojausta: työntekijän tulee olla kiinnitettynä ensin turvaköysiin ja lisäksi kahdella kiinnikkeellä pylvääseen.

Fingrid edellyttää, että pylväissä työskentelevien työntekijöiden on ennen työn aloittamista läpäistävä pylväissä työskentelyn näyttökoe erityisesti lisätyömaadoituksen, turvavälineiden käytön sekä korkealla työskentelevän pelastamisen osalta.

Norjassa vastaavasti henkilösuojainten, pelastus- ja työmaadoitusvälineiden käyttö on lakisääteistä, ja urakoitsija vastaa vaatimusten täyttymisestä. ■

TURVALLISUUSUUTISIA

Huomio korkealla työskentelyyn

Pyydämme kaikkia toimittajiamme ja alitoimittajia kiinnittämään erityistä huomiota korkealla tehtäviin töihin. Korkealla työskentely tulee aina suunnitella, riskit tulee arvioida ja havaittuihin puutteisiin puuttua välittömästi. Varmistakaa, että kaikkien pylväissä työskentelevien pätevyudet ja soveltuvuusarviointit ovat voimassa. Fingridin työmailla aina kiinni -menetelmä on pakollinen, ja sen noudattamista on valvottava. Kerratkaa työntekijöiden kanssa korkealla työskentelyn perussäännöt. Myös putoamissuojainten kunto tulee tarkastaa säännöllisesti ja aina ennen käyttöä. Varmistakaa, että kaikki työmailla käytettävät putoamissuojaimet on määräaikaistarkastettu ja vaadittavassa kunnossa. Kaikkien putoamissuojaukseen käytettyjen välineiden tulee täyttää niille asetetut vaatimukset.

Lisätietoja: Karri Koskinen

Muutoksia sopimusehtoihin

Fingridin turvallisuutta, ympäristöasioita sekä alihankintaa ja työvoiman käyttöä koskevat sopimusehdot on päivitetty kevään 2017 aikana. Lisäksi Fingridin palvelutoimittajille suunnatut eritelvät jätehuollon käytäntöjen järjestämisestä on päivitetty. Tietoisu sopimusehtojen muutoksista on tallennettu NordSafety-raportointijärjestelmään – käy tutustumassa muutoksiin! Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä Fingridin asiantuntijoihin:

Turvallisuutta koskevat sopimusehdot:

Karri Koskinen, puh. 030 395 5205

Ympäristöasioita koskevat sopimusehdot:

Satu Vuorikoski, puh. 030 395 5195

Alihankinnan ja työvoiman käytön sopimusehdot:

Henrik Gummerus, puh. 030 395 5278

Sähkötyöturvallisuusohje päivitetty

Käyttö- ja sähkötyön turvallisuus kantaverkossa -ohjeen päivitys on jo pitkään kulkenut samaa sykliä kunnossapidon sopimuskausien kanssa. Niin nytkin.

Ohjeen sisältöön ovat päässeet vaikuttamaan fingridiläisten lisäksi myös liittyvät ja toimittajamme, joilta koulutuksissa ja työkohteissa saatu palaute ohjeen toimivuudesta, ymmärrettävyydestä ja sisällöstä on otettu huomioon ohjeen sisältöä päivitettäessä. Myös vahinkotutkintojen kautta on saatu paljon uutta sisältöä ja menetteilyitä ohjeeseen. Tarvittaessa tärkeimpiä asioita on viety käytäntöön myös ohjeen voimassaoloaikana, mutta nämä tapaukset ovat olleet harvinaisia. Jatkossa tavoitteenamme on lisätä edelleen toimittajien osuutta ohjeen kehittämisessä. Tässä hyödynnämme lähiaikoina toimintansa aloittavaa toimittajien työturvallisuusryhmää.

Ohjeen päivittämisen lisäksi tarvitaan myös muutoksiin liittyvää koulutusta ja vanhan sisällön kertausta. Koulutukset alkavat marraskuun alkupuolella, ja niistä tiedotetaan tarkemmin lähiaikoina.

Lisätietoja: Pasi Lehtonen

Riskinarviointipäivä

Fingridillä on otettu uusi käytäntö ennakoivan työturvallisuustyön tueksi. Tavoitteena on järjestää jokaisessa alkavassa voimajohtaja- ja sähköasemahankkeessa riskinarviointipäivä. Päivän tavoitteena on parantaa Fingridin työmailla työskentelevien riskitietoisuutta, tunnistaa työmaan merkittävimpiä riskejä, määrittää erityistä vaaraa aiheuttavat työt, joista tehdään erilliset työn riskien arvioinnit, sekä kerrata työ- ja sähkötyöturvallisuuden perusvaatimukset.

Lisätietoja: Karri Koskinen

Fingridin ja toimittajien työturvallisuusryhmä

Fingrid on perustanut toimittajien työturvallisuusryhmän, jonka tarkoitus kokoontua ensimmäisen kerran syksyllä 2017. Ryhmän tavoitteena on mm. edistää 0 tapaturmaa -ajattelua ja korkeaa työturvallisuuden tasoa Fingridin työmailla, jakaa työturvallisuuden hyviä käytäntöjä ja tietoa sattuneista tapaturmista ja vaaratilanteista sekä käsitellä työturvallisuutta koskevia vaatimuksia ja linjauksia Fingridin työmailla.

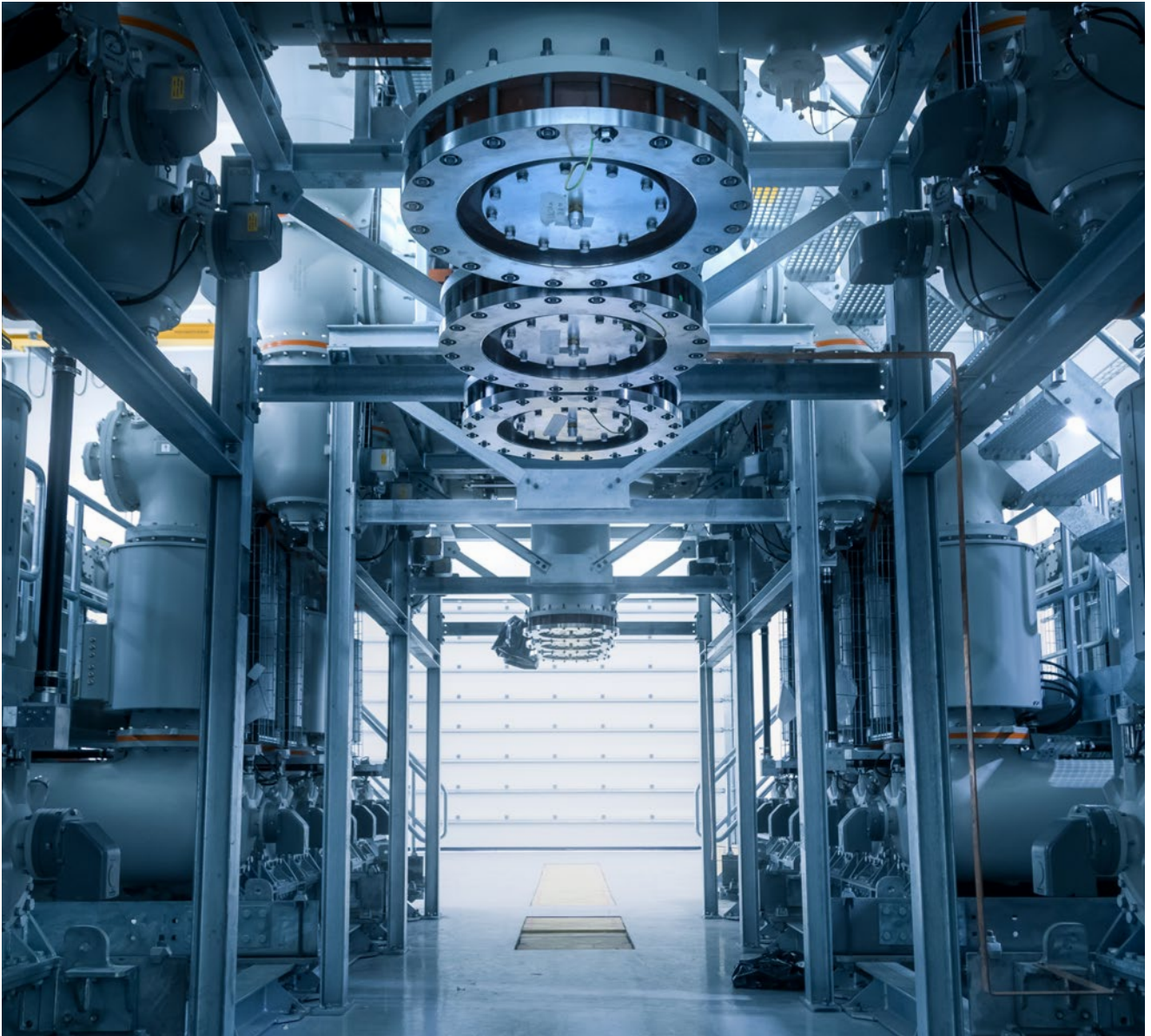
Lisätietoja: Karri Koskinen

Radan ylitykseen uusi suojateline

Fingrid on kehittänyt Eltel Networks Oy:n ja Liikenneviraston kanssa radan ylitykseen suojatelineen, jonka päältä voidaan vetää voimajohdon johtimet ilman rajoituksia junaliikenteelle. Suojateline perustuu radan yli vedettäviin tukivaijereihin ja radan suuntaisiin suojavaijereihin, jotka estävät johtimen pääsyn ratajohdintimiin tai junaan saakka. Kannatinputket tehdään vakiopituisista teräsputkikappaleista, joita sopivasti valitsemalla selvittää eri korkuisista ratapenkkatyypeistä.

Junat voivat ajaa normaalinopeudella, eikä johdinvetoa tarvitse keskeyttää junien vuoksi, mikä säästää aikaa tuntuvasti. Johdinvetoa valvoo ylityspaikalla Liikenneviraston määräämä ratatyövahti, jolla on suora yhteys liikenteenohjaukseen ja johdinvetäjiin. Menetelmä on jo käytettävissä, mutta rakenteiden loppudokumentointi on vielä kesken.

Lisätietoja: Risto Uusitalo

FINGRID

Helsinki

Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5196

Hämeenlinna

Valvomotie 11
13110 Hämeenlinna
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5336

Oulu

Lentokatu 2
90460 Oulunsalo
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5711

Petäjävesi

Sähkötie 24
41900 Petäjävesi
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5524

Rovaniemi

Teknotie 14
96930 Rovaniemi
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5196

Varkaus

Wredenkatu 2
78250 Varkaus
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5611